

Békesség Fejedelme

(Ézsaiás 9:5)

Amikor karácsony ünnepére gondolok, mindig felvillan előttem az a borókafenyő – mert akkoriban valahogy nem is tudtunk arról, hogy létezik mű -, amelynek ágaira a üvegfüvött díszeket valami megmagyarázhatatlan belső örömmel akasztottuk rá, s fenyőillattal árasztotta el az egész lakást. A zsúfolásig megtelt templom áhítatos, hűvös csendje összefonódott az a nyugalommal, amely ilyenkor beköltözött az emberi szívekbe, egy pillanatra elhallgatott a világ békétlensége, még a televízióban is – gyerekfejjel legalábbis úgy tűnt – kedvesebben szóltak hozzánk a bemondók. Az igazi, csak gyermekként megélhető, szívet melengető békesség ideje volt ez.

Olykor úgy érzem, hogy ahogyan a gyermekkor végérvényesen elmúlt, úgy tűnt el valami megfoghatatlan az életünk-ből. Felnőttként most rajtam a sor, hogy a karácsony csodája, öröme az én gyermekem számára is kivételes eseménnyé válik.

Ne csupán az otthon gazdagon megterített asztal legyen szép emlék, hanem az Isten Igéje szöve át ünnepünket, az üzenet, hogy a Békesség Fejedelme valóban elérkezett hozzánk, aki nekünk is azt mondja: azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elvesztett.

Az elmúlt évre visszatekintve, gyakran volt olyan érzésem, hogy sokan elvesztek, bolyonganak és nyugtalanok – a bizonytalanság és a ránk erőszakolt félelmek kikezdték a legerősebbek idegrendszerét is. Az egymástól való elzárttság azonban nemcsak a világ nyomorúságos helyzetére és felkészületlenségére vetett kínosan éles fényt, hanem gyülekezeteinkre is. Világossá lett, a Krisztustól kapott útmutatás alapján, gyülekezet vagyunk-e vagy csak vasárnapi Biblia-kedvelők közössége.

A békesség vagy pontosabban szólva, annak hiánya azonban szinte mindenkinél a felszínre került, mint ahogyan az is, hogyan értelmezzük a békességet, amelyért Isten egyszülött Fiát küldte el ebbe a világba. Az Ószövetség a „shalom“ szót használja a békesség fogalmának kifejezésére, amely ugyanakkor jelenti a biztonságot, elégedettséget és érdekes módon, vigasztalást is. Jézus ezt a gondolatot így fogalmazta meg: „Békességet hagyok nektek: az én békességemet adom nektek; de nem úgy adom nektek, ahogyan a világ adja. Ne nyugtalanokdjék a ti szívetek, ne is csüggedjen.“ (Jn 14:27). Ez azt jelenti, hogy a világ sugallatával ellentétben, előbb Istennel kell békét kötnünk, hogy eljussunk az önmagunkkal való békességre.

A lelkiismeret tisztasága a békesség egyik kulcsa. Ma már

nagyon összemósódnak bennünk a különböző határok, egyre inkább előtérbe kerül a politikai korrektség az igazság kimondásával szemben. Orwell 1984 c. könyvében megfogalmazott tökéletes diktatúra, amely azon az elven alapul, hogy a nap minden órájában mindenkit megfigyelnek, elemeznek, túponossággal választják ki a gondolatbűnt elkövetőket, ma a világhálótól függővé vált életben kezd valóságos arcot ölteni. Úgy alakulnak ki parázs viták, hogy aki tudja, hogy a Szentírás alapján ki kell mondani, hogy például, a nemek különbözőségének fontos szerepe van abban, hogy az általunk ismert civilizáció fennmaradjon, az az ember végül zavartan elhallgat, mert az alulművelt, igénytelen, minden értelmes megnyilvánulásra, határozatra és meglátásra kórusban érkezik válaszként a „fújolás“, nyomdafestéket nem tűrő szavak és megbélyegzés azzal az üzenettel: hogy aki keresztyén, az szűklátókörű.

Tél Rothenburg ob der Tauber-ben (Németország)

Úgy nem lehet békességre lelnünk, ha divattá tesszük azt, ami teljes mértékben szemben áll a józan ésszel, és főként, Isten parancsával. A világ ilyen jellegű békessége tulajdonképpen gyáva meghunyászkodás. Békességünk egyik kulcsa, amit Pál apostol így fogalmaz meg: „a keresztről szóló beszéd bolondság ugyan azoknak, akik elvesznek...” (1Kor 1:18) Majd hozzátézi: „a világ a saját bölcsessége útján nem ismerte meg Istent a maga bölcsességében, tetszett Istennek, hogy

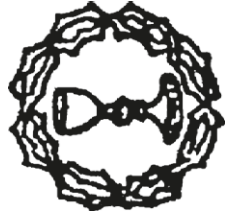
az igehirdetés bolondsága által üdvözítse a hívőket.“ (21.v.) Meg kell jegyeznünk, az a világ, amelyben Pál ezt az üzenetet leírja, azóta letűnt a történelem porondjáról. Az a világ, a maihoz hasonlóan, lenézte a keresztyén erkölcsöt, igényességet és fegyelmet. Krisztus megannyi ember életében azzal hozta el a békességet és a vigasztalást, hogy számára nem volt mindegy, mi történik a fára kapaszkodó Zákéussal, a magányos naini özvegyel, a rossz döntései következtében tépelődő Mátéval. Nem törte el a megrepedt nádszálat.

A lenézett keresztyénység pedig túlélte az akkori civilizáció összeomlását. Ameddig a keresztyén alapelvek működtek, addig volt békesség is. Abban a pillanatban, amikor a keresztyén bálvány lett, az egyházból fenyegető árnyék, Isten elindított egy változást. Ahol többé nem hallgatnak Istenre, ott szörnyű tragédiák történnek, népirtás, gyűlölködés, elégedetlenség, békétlenség.

Ma eljött az ideje annak, hogy egy gyülekezeti tagnak fel kell ismernie, nem engedheti meg magának azt a luxust, hogy

**ISTENTŐL MEGÁLDOTT KARÁCSONYI ÜNNEPEKET
ÉS BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT KÍVÁN A SZERKESZTŐSÉG**

2021

Riformátus Társaság

Január

1	P	Újév, Fruzsina
2	Sz	Ábel
3	V	Benjámin
4	H	Leona
5	K	Simon
6	Sz	Dorottya
7	V	Tódor, Rómeó
8	H	Aranka
9	K	Abigél, Alex
10	Sz	Elvira
11	Cs	Bertold, Marietta
12	P	Lídia, Livia
13	Sz	Ella, Linda
14	V	Bálint, Valentin
15	H	Kolos, Georgina
16	K	Juliana, Lilla
17	Sz	Donát
18	Cs	Bernadett, Komrád
19	P	Zsuzsanna
20	Sz	Aladár, Álmos
21	V	Eleonóra, Böjt I.
22	H	Gerzson
23	K	Alfréd
24	Sz	Mátyás
25	Cs	Géza
26	P	Edina
27	Sz	Ákos, Bátor
28	V	Elemér, Böjt II.
29	P	Adél
30	Sz	Martina
31	V	Marcella, Petúr

Február

1	H	Albin
2	K	Lujza, Gottlieb
3	Sz	Kornélia
4	Cs	Kázmér
5	P	Adorján, Adrián
6	Sz	Leonóra, Inez
7	V	Tamás, Böjt III.
8	H	Zoltán
9	K	Franciska, Fanni
10	Sz	Ildikó
11	Cs	Szilárd
12	P	Gergely
13	Sz	Krisztián, Ajtony
14	V	Mattid, Böjt IV.
15	H	Kristóf
16	K	Magyar nemzeti ünnep
17	Sz	Henrietta
18	Cs	Gertrúd
19	P	Sándor, Edex
20	Sz	József, Bánk
21	V	Benedek, Böjt V.
22	H	Beáta, Izolda
23	K	Emőke
24	Sz	Gábor, Karina
25	Cs	Iren, Irisz
26	P	Emánuel
27	Sz	Hajnalka
28	V	Virágvasárnap , Gerebon
29	H	Augusta
30	K	Zalán
31	Sz	Árpád

Március

1	Cs	Hugó
2	P	Magyarpéntek , Áron
3	Sz	Buda, Richárd
4	V	Húsvétvasárnap , Izidor
5	H	Húsvéthétfő , Vince
6	K	Vimos, Bihorka
7	Sz	Herman
8	Cs	Dénes
9	P	Erhard
10	Sz	Zsolt
11	V	Leó, Szaniszló
12	H	Gyula
13	K	Ida
14	Sz	Tibor
15	Cs	Anasztázia, Tas
16	P	Csongor
17	Sz	Rudolf
18	V	Andrea, Ilma
19	H	Emma
20	K	Tivadar
21	Sz	Konrád
22	Cs	Csilla, Noémi
23	P	Béla
24	Sz	György
25	V	Márk
26	H	Ervin
27	K	Zita
28	Sz	Valéria
29	Cs	Péter
30	P	Katalin, Kitti
31	Sz	Árpád

Április

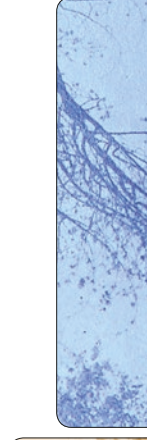
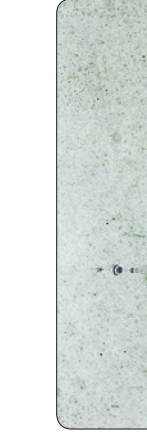
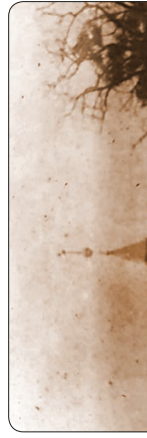
1	Sz	Fülöp, Jakab
2	V	Zsigmond
3	H	Tímea, Irma
4	K	Mónika, Flórián
5	Sz	Györgyi
6	Cs	Ivett, Frida
7	P	Gizella
8	Sz	Mihály
9	V	Gergely
10	H	Ármin, Pálma
11	K	Ferenc
12	Sz	Pongrác
13	Cs	Aldozócsütörtök , Szervác, Imola
14	P	Bonifác
15	Sz	Zsófia, Szonja
16	V	Mózes, Botond
17	H	Paskál
18	K	Erik, Alexandra
19	Sz	Ivó, Milán
20	Cs	Bernát, Felícia
21	P	Konstantin
22	Sz	Júlia, Rita
23	V	Pünkösd I. , Dezső
24	H	Pünkösd II. , Eszter, Eliza
25	K	Orbán
26	Sz	Fülöp, Evelin
27	Cs	Hella
28	P	Emil, Csanád
29	Sz	Magdolna
30	V	Szentháromság-vasárnap , Janka, Zsanett, Nándor
31	H	Angéla, Petronella

Május

Június

1	K	Tünde
2	Sz	Kármén, Anita, Anna
3	Cs	Klotild
4	P	Bulcsú
5	Sz	Fatime, Ferdinánd
6	V	Norbert, Cintia
7	H	Róbert
8	K	Méldárd
9	Sz	Félix
10	Cs	Margit, Gréta
11	P	Barnabás
12	Sz	Vilfő
13	V	Antal, Anett
14	H	Vazul
15	K	Jolán, Vid
16	Sz	Jusztin
17	Cs	Laura, Alida
18	P	Arnold, Levente
19	Sz	Gyárfás
20	V	Valéria, Rafael
21	H	Alejos, Leila
22	K	Paulina
23	Sz	Zoltán
24	Cs	Iván
25	P	Vimos
26	Sz	János, Pál
27	V	László
28	H	Levente, Irén
29	K	Péter
30	Sz	Pál

100 évvel ezelőtt

saját gyülekezete ellenségévé váljon egy vélt vagy nem megfelelően orvosolt sérelem miatt. Egy presbiter nem engedheti meg magának többé, hogy ne legyen fontos számára, mi történik a gyülekezet anyagi, de főként lelki javaival. Egy lelkipásztor, egy keresztyén ember nem engedheti meg magának, hogy ne legyen mindig tudatában annak, hogy akár tetszik, akár nem, sok ember rajta keresztül ítéli meg, mit gondoljon Krisztusról és az Ő egyházáról. Akár viselkedésben, a beszéd tisztaságában, öltözködésben, műveltségben, a problémák kezelésében, akár mint a mi Urunk megtépázva a kereszten, Pál megalázva a börtönben, mi mindig, minden körülmények között Krisztust képviseljük a világon.

Számunkra felfoghatatlan lelki erejének titka annak va-

lóságában is lakozott, hogy teljes mértékben békességben volt Istennel és önmaga küldetésével. Ezt vállalta, cselekedte, hirdette. Nem könnyű feladat ez. Krisztus sem könnyű utat vállalt értünk. Mégis, ha nem adjuk fel a hit nemes harcát, elhozza nekünk a rég elvesztett, igazi békességet, vigasztaló erejét, és azt üzeni: „Semmiért se aggódjatok, hanem imádságban és könyörgésben mindenkor hálaadással tárjátok fel kéréseiteket Isten előtt; és Isten békessége, mely minden értelmet meghalad, meg fogja őrizni szíveteket és gondolataitokat a Krisztus Jézusban. Egyébként pedig, testvéreim, ami igaz, ami tisztességes, ami igazságos, ami tiszta, ami szeretetreméltó, ami jóhírű, ha valami nemes és dicséretes, azt vegyétek figyelembe.“ (Fil 4:7-8)

Györky Szilvia

Itt van, érkezik, akire vártam!

Sokat beszélünk a jelen emberének gyötrődéséről, a modern ember rabságáról, mely életének Isten-hiányára vezethető vissza. Ez az Isten-hiány a ma emberének diagnózisa, állandósult élethelyzete. Betegsége, nyomorúsága. Lelkének szünni nem akaró fájdalom.

Milyen jól érzékelteti mindezt, a drámatörténet egyik talányos alkotása, Samuel Beckett korszakos műve, a Godot-ra várva. A várakozás, a mindenkori ember mitikus, titokzatossá nőtt Isten- és megváltás-várása tárul elénk benne. Amit a szereplők egyetlen pillanatra sem hagynak abba, és amely meghatározza az életüket.

Az az emberi várakozás azonban, amelynek tárgya nem az élő Isten, amely életét, és isten-hiányát nem a Teremtő Úr felé fordítja, az üres marad és beteljesületlen. Torzóban marad, befejezetlen mű. Önmagában lévő dolog, ahol a várakozás soha nem ér véget, mert nincs beteljesedés, nincs érkező. Nincs határozott, tudatos, Krisztusra figyelő, célra igazított tekintet, aki tudja, kire vár. Lényeges hát, kire néz adventi tekintetünk, kire tekint az adventi úton járó ember? Mert ettől függ, lesz-e érkezésünk a betlehemi kisdedhez, célhoz érünk-e bölcs keresőként?

A Lukács evangéliumában van egy történet egy kolduló leprásról (Lk 5,12-15). Egy nevesincs élet, egy nevesincs városban. Nem csoda, hogy a szentíró nem nevezi meg egyiket sem. Egy élő halott, akinek már nem számít a neve sem. És nem számít az, hogy hol van. Akinek a neve annyi csupán: tisztátalan és bélpoklos. Aki a kor legsúlyosabb, gyógyíthatatlan betegségét hordozza. Otthona, a városon kívül, előre elkészített sírok egyike, amelyekbe még nem volt temetve senki. Hozzátartozói, vagy más könyörülő emberek jóindulata élteti. Ha idegen megy arra, a fertőzés veszélye miatt messziről kiáltania kell: „Tisztátalan! Tisztátalan!” Ennek az embernek a várakozása mögött kizárólag a könyörülő Isten lakik. Egyetlen kapcsolata a társadalommal az az alamizsna, amit az elhaladók odahagynak, odadobnak neki. Az életben már nem maradt semmije, mint az Istenben bízó adventi hit. Arról, hogy hozzá is eljön a Messiás.

És az Isten Fia valóban jön, érkezik ebbe a nevenincs galileai városkába, és itt is azzal találkozik, amivel mindenütt: hogy az emberi nyomorúság várakozásra ítél. Az Isten-hiány isten-várást szül a lelkekben. Jól ismeri ez a leprás ember, mi a nyomorúság, de valami mást is tud. Olyat, amit a szenzációhajász Jézus-követők nem látnak. Mert sok ember állja ugyan körül a Mestert, de kevesek vállalkoznak arra, hogy kimondják a bizonyosság szavait: azt, hogy véget ért életem hosszúra nyúlt adventje. Íme, itt van, Ő az, akire vártam! Ez van a leprás, a beteg ember Jézus-fogadása mögött. A felismerés! Mert az advent akkor ér véget a várakozó embernek, amikor felismeri a tetet-öltés, az inkarnáció csodáját az érkezőben. Amikor felismeri az érkezőt. Benne az Istent, a segíteni tudót.

A bélpoklos Krisztus-látó ember lesz, aki felismeri Urában, amit Pilinszky így fogalmaz meg: 'A halál mégsem kikerülhetetlen, mert találkozunk egy „arccal”, Krisztussal.' Íme, aki eddig a periférián élt, akinek élete megrekedt az elveszetségben, arról most kiderül: hűséges szívvel várta Krisztusát. Nem feledkezett bele az eseményekbe, nem lanyhult a tekintete. Élete egyé vált a várakozással, sőt ez maradt élete értelme, lételeme. A Krisztus-várás. Ez szívének kicsiny, senki által nem látható lobogása. Nem téveszt célt, mint kortársai közül oly sokan, vagy éppen a ma embere. Utóbbinak élete, ha nem is poklossággal, de félelemmel teljes. És ebben a rászakadó bizonytalanságban mindent megkérdőjelez, semmiben sem hisz. Mindennek és mindenkinek ellentmond, kételkedik.

Összeesküvés-elméletek bűvöletében él, maga választotta facebook-magányában. Míg végül bezárul a kör és végül saját, sokat sulykolt véleményét is a sutba kell dobnia, mert előbb-utóbb rájön, hogy valláspótléka, melyről annyit posztolt, agítált, valójában semmit sem ér, elmossa az első eső. Őt magát is megvezették. Álhírek sorai között kereste az igazságot. Hiába. Fake news-hite nem segíthet rajta, mint ahogy senki más sem. Kétségei, félelmei, szorongása ugyanúgy rágják testét és lelkét. Nem nyert megnyugvást „világraszóló szenzációk” lelkes adagolásával.

Matthias Stomer: A pásztorok imádata - 1635

Életünk jelenében, az Isten-hiányban szenvedő ember ott mereszi szemét és forgatja nyakát a karácsonyi forgatagban, de a fényszennyezés, melyhez ma már jócskán a médiaszennyezés is társul, csak még inkább elvakítja a szemét és nem leli Krisztusát. Mint a Jézus közvetlen közelében tolongó, szenzációt kereső tömeg, mely a Mesterrel jár ugyan, de mégsem látja meg benne, amit a belpoklos igen: az Isten nyújtotta lehetőséget. Ez van a ma emberének adventje mögött is.

Amikor arra várok, hogy életem tisztatlanságára, perifériára szorult állapotára Ő maga legyen a válasz. Mint a költőfejedelem imádságos soraiban:

*„Hiszek Krisztusban, Krisztust várok,
Beteg vagyok, beteg.
Meg-megállok, mint alvajáró
S eszmélni akarok”.*

A történet végén evangélium, örömhír tárul elénk. Az advent véget ér, mert az érkező átlépi az emberi tehetetlenséget

igen szigorú mezsgyéjét. Az Isten belép az ember tisztátalan életébe. Élete nyomorúságába. Oda, ami tisztátalannak számít Isten és ember szemében egyaránt, és megtisztítja azt. Krisztus megtisztítja azt, aki eddig bűneiben, tisztatlanságában létezett csupán. Megszabja számára jövőt, a holnapot. Az adventi idő véget ér, beteljesedik, az élet új iránya az Úr jelenlétében elkezdődik.

Fábián Tibor

GYÜLEKEZETEINK életéből

A Vajáni Református Egyházi Alapiskola hagyományörző programja

Iskolánk célkitűzései között mindig is kiemelkedő helyen szerepelt hagyományaink ápolása és továbbadása gyermekeinknek. Fontosnak tartjuk, hogy gyerekeink már egészen fiatal korban elkezdjenek megismerkedni a magyar nemzet kulturális kincseivel.

Ezzel a céllal indítottuk el a 2018/2019-es tanévben a néptáncoktatást az iskolánkon, amihez hatalmas szakmai segítséget kaptunk a Petőfi Program keretén belül vidékünkön szolgáló Balázs Lillától. Intézményünk mindkét tagozatán hatalmas lendülettel kezdte el csepegtetni gyerekeink szívébe a népzene és a néptánc szeretetét, amiben iskolánk pedagógusai is nagy segítséget nyújtottak.

Lilla heti rendszerességgel tartott foglalkozásokat az egész alsó tagozatnak, ami nem volt kis kihívás, de meg lett a

gyümölcse. 2019 májusában már a színpadon ropták a magyar táncokat, így köszöntötték az édesanyákat, a nagymamákat. A következő tanévben a leglelkesebb diákokból meg is alakult az első néptánc csoport az alsó tagozaton.

Kezdeményezésére a felső tagozat diákjai is örömmel kapcsolódtak be a hagyományörzésbe, itt már a 2018/2019-es tanévben megalakult az első néptánc csoport Matyi Edit tanárnő vezetésével. A Vadrózsa néptánc csoport tagjai 5-8. évfolyamos tanulók, többségük lány. Néhányan rendelkeznek néptáncos tapasztalattal, de legtöbben először tagjai egy ilyen csoportnak. Ezért is tűztük ki célul, hogy minden diák, aki érdeklődik a magyar néptánc és hagyományok iránt lehetőséget kapjon megtanulni és később továbbadni ezeket a kincseket. Nevünket

Exupéry: A kis herceg című regénye ihlette: „... ha megszelídítéd, felelős leszel a rózsáért. Az idő, amit rá vesztegettéél, az teszi olyan fontossá a rózsádat.”

Úgy gondoljuk fontos, hogy időt „vesztegessünk” egymásra, hagyományainkra. Formálhatók vagyunk, ezt szeretnénk a néptánc csoport tagjainak megmutatni,

illetve azt, hogy elődeink hagyományai, szokásai tartást, erőt hordoznak magukban. Ebben is sok segítséget kaptunk a Petőfi Programban részt vevő Balázs Lillától. Az ő vezetésével, tanácsaival és a nehéz, de vidám próbákkal elérkezettnek láttuk, hogy közönség előtt is bemutatkozzunk.

Első sikeres fellépésünk az alapiskola 2019. március 15-i ünnepi műsorán volt a vajáni kultúrházban. A csoport somogyi táncot mutatott be. Nagyszerűen éreztük magunkat a színpadon, a diákok alig várták mikor lehet újra megmutatni táncadásukat. Látván a diákok komoly érdeklődését, őszinte odaadását elhatároztuk, hogy részt veszünk a 15. Szent László Néptáncbörben, amit Dabason rendeztek meg 2019. július végén. Ebben a nem-

zetközi - Kárpát-medencében élő magyar ajkú néptáncos diákokat összefogó – táborban ismerkedtünk meg a széki táncrend alapjaival Szente János és Cseke-Maros Eszter vezetésével. Olyan életmesékkal gazdagodtunk, melyek nagyban kihatnak még ma is mindennapjainkra. Nagyszerű tapasztalat volt ez a diákoknak és újra bebizonyosodott, hogy hagyományaink határokon túl is képesek összetartani bennünket.

Rengeteg ötlettel, dallal és tenni akarással kezdtünk neki az új tanévnek. 2019. október 26-án szakmai zsűri előtt léphettünk fel az I. Bodroközi és Ungvidéki Folklór Seregszemlén Nagyszelmencben. Dunántúli táncok megidézésével készültünk erre az első nagyobb megmérettetésünkre. A zsűri a bemuta-

tók után észrevételeikkel, tanácsaival láttott el bennünket, támogatva így munkánkat és további szakmai fejlődésünket.

2019. október 9-én lehetőségünk adódott részt venni a Népi játékok napja elnevezésű eseményen. E nap célja, hogy a világ minden pontján az önfelelt játékek legyen a főszerep. Ezen a napon a vajáni óvodásokat szólítottuk fel egy kis játékra.

A 2018/2019-es tanévben a Vajáni Református Egyházi Alapiskola sikeresen pályázott hagyományörző programjával, és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásban részesült. A pályázati támogatásból sikerült mindkét csoportnak népviseletet vásárolni, aminek köszönhetően gyermekeink a hagyományörző foglalkozásainkon tanultakkal már megfelelő öltözetben tudják gazdagítani az iskolánkat és a magyar közösségeinket.

Folytatni szeretnénk a megkezdett munkát nemcsak a felső tagozaton, hanem a kisebbeknél is, az alsó tagozaton. Terveink között szerepelt egy újabb fellépés 2020. március 15-én és az Összetartozás napján, június 4-én szervezett megemlékezésen is. Sajnos ezeket a terveinket nem tudtuk megvalósítani a járvány miatt, de amint a szabályozások és a rendelkezések engedik, Isten segítségével folytatjuk munkánkat.

Matyi Edit

Aki meghallotta Isten hívását

„Aztán hallottam az Úr szavát, amint így szólt: Kit küldjek el és ki megy el nekünk? Így válaszoltam: Itt vagyok én, küldj el engem!” (Ézsaiás 6:8)

Ezzel az Igével köszöntöttük Dr. Takács Klaudia lelkésznot 2020. október 11-én, amikor beosztott lelkészként először szolgált közöttünk igehirdetéssel. Sajnos, több mint egy évig nem volt állandó, idehelyezett lelkipásztorunk. Sok lelkészt, köztük házaspárokat is megszólítottunk, már-már úgy tűnt, hogy reménytelen a helyzetünk. Nem szüntünk meg azért imádkozni, kérni, kérni Istenünket, hogy küldjön hozzánk hűséges, kitartó lelkipásztort. Ő meghallgatta kérésünket, és arra indította Takács Klaudia szívét, hogy meghallja a hívást és engedelmességgel válaszoljon rá. Vállalta a szolgálatot gyülekezetünkben, tudatában annak, hogy nagyon sok munka várja itt, de annak a tudatában is, amit Isten megígért: „Én megyek előtted, a rögös utat

elegyengetem...” Ő ad biztos lépteket, mert Ő kimeríthetetlen erőforrása a Benne bízónak. Isten előtt nincs lehetetlen, amit ígér, azt Ő meg is tudja tenni.

Őszinte hálával köszönjük Neki, hogy így gondoskodott rólunk, és küldött hozzánk szolgálattelvő lelkipásztort. „Szolgám vagy, kiválasztottalak... Ne félj, mert veled vagyok, e csüggedj,

mert én vagyok a te Istened. Megerősítelek, megsegítelek, s győzelmes jobboldalomat támogatlak.” (Ézsaiás 41:9,10)

Ez az üzenet szól Takács Klaudia lelkésznek, de nekünk is, a Rozsnyói Református Egyházközség híveinek is.

„Az egyedüli bölcs Istennek legyen dicsőség Jézus Krisztus által mindörökkön-örökké! Ámen.” (Róma 16:27)

Mixtaj Johanna

Köszöntő

Augusztus 9.-én köszönthettük id. Tóbiás Zoltánt, a kaposkelecsényi református gyülekezet gondnokát, aki Isten kegyelméből augusztus 6.-án töltötte be 80.-ik életévét, belépett a szépkorúak társaságába.

E szép kerek születésnapon köszöntötte Őt Dr. Pospisil Miklós, segédlelkész, a gyülekezet tagjai és presbitériuma.

„Két nemes fémből kellene ötvözni eme napot, ezt a kerek ünnepet. Aranyhoz hasonlítom szerető szívét. Az arany fénye

nem halványul a sok gondtól, megpróbáltatásoktól. Életét hol boldogan, hol fáradtan éli. Az arany mellett ezüst fény is csillan a mai nap. Ezüst hajában sok-sok tél ott felejtett fehérsége ragyog. Az idős kor az élet rendje, ami a mai rohanó világban nem sokunknak adatik meg.“

E szavakkal kezdte köszöntőjét presbiter asszonyunk, özv. Smajda Mária. Gondnok urunk meghatódva, könnyeivel küszködve hallgatta a köszöntéseket. Nem így képzelte, tervezte a 80.-ik születésnapját, de sajnos a sors közbe szólt, és egy jól induló tavaszi napon hirtelen minden megváltozott. Az Úr magához szólította kedvesét, szerető feleségét, akivel 55 évet éltek együtt örömben, boldogságban, szeretetben, felnevelve három gyermeküket. Bár életét nagy fájdalom, szomorúság kíséri, de hitét nem veszítve továbbra is az Úrban bízva éli életét szerető gyermekeivel, és családjakkal.

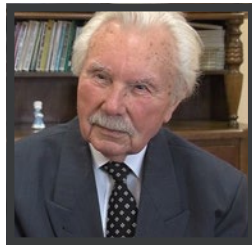
Köszönjük Istenünk e szép napot, hogy együtt köszönthettük e kerek születésnapot.

Kívánunk sok szepet, erőt, egészséget, hogy boldog legyen! Isten áldása kísérje egész életében!

Kovács Hajnalka

Elhunyt Gyüre Zoltán nyugalmazott lelkipásztor

2020. november 25.-én 91 éves korában hazatért Mennyei Urához Gyüre Zoltán nyugalmazott református lelkipásztor, a felsőlánci, alsólánci, buzitai és restei református gyülekezetek egykori lelkipásztora. Búcsúztatása szombaton, 14.00 órakor lesz az alsólánci temetőben.

Gyüre Zoltán nyugalmazott református lelkipásztor 1929. szeptember 21.-én Mokcsakerészen (nagyimihályi járásban) született. Az alapiskolát szülőfalujában, a középiskolát Ungváron végezte. Sárospatakon szerzett tanítói oklevelet a Tanítóképző Főiskolán.

Teológiai tanulmányait 1951-ben kezdte meg a Prágában, a Károly Egyetem Evangélikus Teológiai Karán, ahol 1956-ban diplomázott. Tanulmánya befejezése után Felsőláncrea neveztek ki lelkésznek, de hozzá tartoztak az alsólánci, buzitai és res-

tei gyülekezetek is. 1951-ben házasodott meg, két gyermeke született.

2001-ben, 45 év után fejezte be a gyülekezeti szolgálatát. Lelkipásztori munkája mellett a Szlovákiai Református Keresztény Egyházon belül számos tisztséget betöltött.

Több éven keresztül volt a Kassai megalakult Református Katechetikai Szeminárium igazgatója. Egy cikluson keresztül a Zsinati Tanács tagja és tizenkét éven át töltötte be az egyház Etikai Bizottságának elnöki posztját.

Nyugdíjba vonulása után a nyolc évig havi rendszerességgel tartott Szepsiben előadássorozatot, a Biblia üzenete címmel.

Szepsi Város Képviselő Testülete 2012-ben Városi Díjat adományozott példaértékű magatartásáért és keresztyéni missziós tevékenységért. 2017-ben megkapta Alsólánc Község Díszpolgára címét.

reformata.sk

Fotó: Bodnár Ottó, Molnár Árpád

A Szeretetszeptember 2021-es kiadása és a Református Újság a 2021-es évre már rendelhető szerkesztőségünk címén, változatlan áron.

076 74 Draňov - Deregyő 216,

Tel.: 056/6395396,

e-mail: ladislavcsoma@gmail.com.

A megrendeléseknek beérkezésük sorrendjében teszünk eleget.

Csoma László

„Próbálok azoké lenni, akiknek szükségük van a szolgálatomra”

A közösség tagjai más és más módon élnek meg az Istennel való kapcsolatukat, mondja Szalay László Pál, telkibányai lelkipásztor, publicista, aki szerint van valami, amit nem tud pótolni az online jelenlét, s ez a valóság.

A mai embernek kontrasztos a közösséghez való viszonya. Egyfelől vágyik rá, másfelől a meglévő kevéske idejét sokszor mégis közösségtől mentesen tölti. Tizenhat éve szolgál Telkibányán, mik a tapasztalataid?

Többféle releváns válasz létezik erre a kérdésre, és ezt nem azért mondom, hogy ezzel kikerüljem az érdemi feleletet. Inkább a kérdéset egy értelmezési lehetőségnek, esélynek tekintem. Mivel hivatásszerűen közösségekkel foglalkozó emberek vagyunk, az erre a kérdésre adott válasz egyfajta önmeghatározásnak, a végzett szolgálatunk teológiájának, filozófiájának is felfogható. Magának a közösségnek több színtere van, ezenkívül az életkor, a társadalmi helyzet, a lakóhely, az egészségügyi státusz, a családi állapot mind befolyásolják azt, hogy ki és miből részesül.

Nem nagyon találunk olyan kimutatást, ami az alkalmakra járók és távolmaradók indokait tárná fel. Azonban biztos vagyok benne, hogy többen is jelen vannak olyanok, akik máshol szívesebben lennének és jelentős számú az a mag, aki ugyan nincs ott, de lélekben a gyülekezettel imádkozik. Ezzel csak azt szerettem volna árnyalni, hogy a kérdés hangzásában egyszerű, de a válasz feleltébb nehéz. Nincs kétségem afelől, hogy az ember társas lény. Az egészséges személyiség ösztönösen vágyik arra, hogy valakinek a lélektavában tökröződve lássa az orcáját. Ennél többre képes a gyülekezet, a keresztyén közösség, mert nem a nárcisztikus vonásokat erősíti meg, hanem a fodrozódó víztükör elsimuló hullámai végül egy istenarcot ábrázolnak ki. Az istent játsziktól (pl. Marvel birodalom) az istenképűségig hosszú és rögös út vezet.

Így nem csodálkozunk azon, hogy a közösségeinkben a jelenlét erősen változó. Emlékszem kezdő lelkészként, minden alkalom után bántott az, hogy voltak olyanok, akik nem jöttek el az alkalomra. Mára nagyon tudok örülni azoknak, akik ott vannak. A figyelmem másra irányul. Próbálok azoké lenni, akiknek szükségük van a szolgálatomra és ezt ki is nyilvánítják. Képes vagyok elfogadni azt, hogy a közösség tagjai más és más módon élnek meg az Istennel való kapcsolatukat. Valakinek a csendesség, valakinek a lárma, valakinek a völgy, valakinek a hegycsúcs, valakinek a próza, valakinek a líra, valakinek a pap, valakinek a papné. Ha bárki tetten éri a lelket önön lényében, úgy hiszem az semmi pénzért nem mond le arról, hogy faggassa, ha tolmáccsal is, annak alkotóját.

Többféle megközelítést hallani a világjárvány közösségre gyakorolt hatásáról. A tavaszi első hullám idején még sokan azt remélték, nő majd a bezártság hatására a közösség iránti igény. Ám ez a felvetés nem igazolódott be, helyette a félelem és a szokás hatalma tovább szűkíti az egyházi közösségeinket. A koronavírus átírja a közösségi összetartozást?

A békés, nyugodt időkben, hívő emberektől visszatérő felvetésként hangzott el, hogy bezzeg amikor próbák alatt kellett helytállni, elnyomtatásban, háborúban, fogságban, nélkülözésben, a beesett arc, a kiguvadt szemgolyó hamar megtalálta az eget, s a térd, ha kényelmetlenül, kelleetlenül is, de földre rogyott. Nem kívánok cinikus lenni, de tessék, itt van egy olyan állapot, ami kellően hatása alatt tartja a világot és rámutat újra

az ember esendő, törekeny, harmatcsepp létére, amit az első, tapogatózó napsugarak felszárítanak. Erre lehetne az emberiségnek egy nagyszerű válasza. Valami heroikus, csodálatos, tiszteltet parancsoló, ahol az ember emberségből, szolidaritásból, együttérzésből, önfeláldozásból jól vizsgázna. Viszont, ahogy látom az emberek a választ a tudománytól, az idő előrehaladtától, a politikai játszmák végétől várják. Az ember maga nem lett sokkalta vallásosabb, mint korábban. Azt észrevennénk.

Az igaz, hogy az egyház felfedezett, megtalált egy eddig nem kellőképpen kiaknázott missziói eszközt, a világhálót. Mindenféle előzetes képzés, tapasztalat, közvéleménykutatás, fejlesztés nélkül, fejest ugrott - sok más hivatás gyakorlójával együtt - az internet tengerébe. Viszont van valami, amit nem tud pótolni az online jelenlét, s ez a valóság. A valós időt, a valós teret, a valós jelenlétet, amiből fakad maga a veszély is, a vírus hordozásának, átadásának esélye, de hasonlóan az áldott jelenlét ügyszintén ebből adódik. Isten használt korábban közvetítő eszközöket: égő csipkebokrot, tűzoszlopot, felhőt stb. Aztán eljött az idő teljessége és „sutba dobtá” ezeket a „villámhárítókat”, amelyek lehetővé tették a viszonylagos közelséget, s elküldte megszületett Fiát. Így olvassuk a feltámadása után: „az ajtók zárva voltak, eljött Jézus, megállt középen és így szólt hozzájuk: Békesség néktek!” A félelem elszigetelte őket, de Jézust nem lehetett kizárni és Ő maga hozta el a közösségbe jelenlétével a békességet. A herrnhuti testvérközösségben, hogy még jelenvalóbbnak érezzék Jézust, minden alkalomra egy üres széket tettek ki a számára.

Európában drasztikus változások történnek, aggódva figyeljük, hova vezet mindez. Egyik írásodból idézek: “Kell-e a mai embernek a kegyesség? Érezzük-e a lelkiség csíráit magunkban? Ébreszt az ige, szól hozzánk?” Mi a válaszod pár évvel ezelőtti kérdéseidre?

Nincsenek illúzióim. Az iszlám fenyegetése nem mai történet. A most eseményeit már nyugati keresztyén testvéreink 10-15 évvel ezelőtt előre jelezték. Bizonyára akkor voltak fontosabb dolgaink, minthogy felkészüljünk az elkövetkezőkre. Azt hiszem formálódnak az közeljövőben olyan elkövetkezendők, amiket nem kívánnánk magunknak, de attól még be fognak következni. Nem az a kérdés, hogy el tudjuk-e hárítani ezeket a folyamatokat, hanem az, hogy milyen lélekkel állunk majd meg a viharban. Sajnos végtelenül elkésérítő az, hogy milyen üresen kong az emberi belső.

A nyáron fiatalokat táboroztattunk és mindig valamilyen élő emberi példát is felmutatunk a pihenés mellett a jelenlévőknek. Legutóbb G. Nagy Lilla Imola volt velünk, aki nemzetközi modellből lett nemzeti íróvá, most pedig Mónus László fogadta el a felkérésünk, aki többszörös világrekorder íjász. Félelmetes volt, hogy a fiatalok nem értették meg ezeknek az embereknek a párfordulását. Nem az érdekelte őket, hogy mit kapott Nagy Lilla az anyaföldtől, a hazától, amit nem kapott meg a világot

jelentő kifutótól. Inkább a karrier izgatta őket, amit ő el tudott engedni. Nem értették Mónus Lászlónál a nemzet mindenek feletti hívását. Azt a tiszteletet, amit a zászló iránt érez. Valamiféle ősi világot éreztek feltámadni benne, amikor kijette a szavakat a száján: „Azért jöttem, hogy megmutassam a magyar zászló büszkeségét és az élni akarásunkat. Ahogy Dosztojevszkijnél a nemzeti érzés és a hit egy tőről sarjad, azt hiszem, hogy hazaszeretet, és az Istenszeretet az ember lelkében ikertestvérek. Az az elképzelésem, hogy hasonló beállítottság kell a földi és a mennyi haza iránti ragaszkodáshoz. Erre a nyelvre kell megtanítani az új nemzedéket, hogy ne csak feleletként tudja a Himnuszot és a Mi Atyánkot, hanem lélekből és áhítattal ejtse ki a sorokat az ajkán.

A magyar ökögyülekezeti mozgalom egyik alapítója vagy, mely nyolc éve fejt ki szolgálatát az ökológiai érzékenység ébresztéséért. Zöld egyháznak számít-e ma a református egyház?

Azt válaszolnám, hogy sokkalta zöldebb, mint volt nyolc évvel ezelőtt, de még nem annyira az, hogy ezzel dicsekedjünk. A Kárpát-medencében 60-nál több regisztrált ökögyülekezetet tartunk számon. Még körülbelül ennyi gyülekezet lehet, akik ugyan tudatosan tesznek a teremtett világért, de nem kívánnak egy mozgalom zászlaja alá beállni.

Idén tizenkét gyülekezet jelentkezett a címre és két gyülekezet az Ökögyülekezeti Díjra. A folyamatos érdeklődés is azt mutatja, hogy a keresztyén közösségek a mozgalom célkitűzésével képesek azonosulni és tanulni akarnak egymástól, hogy még hatékonyabban jelenhessen meg gyülekezetük életében a zöld gondolat. A MRE-nak van ökológiai programja, arra nézve, miként segítse az intézmények, a gyülekezetek környezettudatosabbá tételét. A MRE együttműködik a környezeti kérdések megoldásában az állammal. Mi sem mutatja ezt jobban, mint hogy a Tiszáninneni Református Egyházkerületben 107 kisgyülekezetnek a parókiáján sikerült az elmúlt években energetikai fejlesztést végrehajtani. A Debreceni Református Hittudományi Egyetem gőzerővel zöldíti az intézményt, olyannyira, hogy a rektor elektromos kéreppárral is kampányolt mellette. A Károli Gáspár Református Egyetem ad helyet és keretet a Teremtésvédelmi

Műhelynek, aminek az egyik feladata, hogy a következő lelkész-nemzedék már az ökológiai kérdésekben felvértezve kerüljön ki a gyülekezetekbe. A gyülekezeti példákat pedig hosszasan lehetne sorolni.

Hogyan lehet egy gyülekezetet zöldebbé tenni, divatos szóval, érzékenyíteni a környezettudatosság irányába?

Menjünk ki együtt a természetbe és élvezzük annak szépségét. Ismerjük meg az időjárás nemszeretemet, mostoha arcát. Szerezzünk olyan élményeket, ahol az ember mellett a természet is szereplője a történéseknek. Majd tudatosítsuk ezeket magunkban. Dolgozzunk közösen a kertben, legyen az konyha, gyümölcsös vagy temető. Adjunk hálát az elvégzett munkáért. Tudjunk meg többet a természettől. Menjünk ki a kertbe vagy az erdőbe madármegfigyelésre. Olvassunk és elmélkedjünk olyan bibliai igékről, ami a természethez és Isten tervéhez közelebb visz: „Amíg a föld fennmarad, vetés és aratás, hideg és meleg, nyár és tél, nappal és éjszaka meg ne szűnjenek.” (1Móz 8,22)

Bányász hagyományok ápolása Telkibányán

Legyünk még figyelmesebbek a házi- és vadon élő állatainkhoz. Legyünk mérték tartók. Figyeljünk oda az energiafelhasználásra, ha lehet feleslegesen ne használjuk az erőforrásokat. Kapcsoljuk le a villanyt, zárjuk el a csapot. Karácsonyra ajándékozzunk vászonszatyrot a híveknek, hogy kiváltsuk a műanyagot. Vegyünk újra papírt a nyomtatóba. Vezessünk hálánaplót. Imádkozzunk a teremtett világ sebeinek gyógyulásáért.

Erdélyből, Partiumból is sok egyházi kirándulócsoporthoz fordul felétek, de mintha főleg Vizsoly, Sárospatak és Tokaj lenne az régióba érkezők célpontja. Miért érdemes Telkibányát, a szlovák határ alatti zempléni települést is felkeresni?

Telkibányát, mint turista paradicsomot már régen felfedezték. Az 1930-as években idegenforgalmi mintatelepülésé vált Károlyi Ilona jóvoltából. Felsorolás szinten is sok lenne a látnivalókról számot adni. A legjelentősebbeket emlí-

tem: aranybányák, Helytörténeti Múzeum, perlitfolyás, Szent Katalin Kápolna és Ispotály, Vártemplom, Gombfás temető, Mátyás király kútja, kiemelkedő vendéglátás, wellness szállodák, apartmanok, panziók, éttermek, csónakázó tó, kalandpark, vadászat, gombászat, ásványgyűjtés, túrautak és kifogyhatatlan természeti szépség.

Tevékenységed harmadik vetületéről még nem beszéltünk. Számos teológiai, irodalmi, közéleti folyóiratban és lapban találkozhatunk írásaidal. Sokfelé és komoly elkötelezettséggel publikálsz. Miért fontos számodra az írás?

Az írás egy csodálatos tevékenység. Azt hiszem hasonlóan lehet bánni a szavakkal, mint ahogy a zenész a hangjegyeket, a festő pedig a színeket kezeli. Az írást magát művészi elfoglaltságnak tekintem. Ha van olyan, hogy alkotói állapot, akkor a szövegek megalkotásának néhány különleges pillanatában ihletettnek érzem magam. Ihletettnek, vagyis vezetettnek. Nem magamból és magamtól írom, amit írok, hanem abból a közös szó- és gondolatbankból nyerem, amiből az írók munkái születnek. Való igaz, amit néhány írófejedlem már papírra vetetett, hogy az első sor után egyszerűen magától alakul a történet. Önálló élete van az írásnak, és nem csak akkor, amikor az alkotás nyomtatásban megjelenik. Már előtte, az alkotófolyamat során.

Azért is fontos az írás, mert ez egyfajta szerelem. Gyermekként Szamos Rudolf: Kántor című bűnügyi történeteit olvastam és miután befejeztem őket leültem apám Erika írógépjéhez és elkezdtem pötyögni a saját változatomat. Középiskolás koromban ráébredtem, hogy én másként hallok a szövegeket, mint a kortársaim. Amikor a tanár Victor Hugo A nyomorultak című regényéből olvasott fel, ugyan a leghátsó sorban ültem, de extázisba kerültem. Apám író ember volt. Biztos, hogy számomra az írás, egyfajta örökség. Az értelmiségi lét egyik pillérének tartom, hogy gondolataimat szóban és írásban közlöm. Az írás önmagában kockázatos, de ha hallgatsz cinkossá válsz, azokkal sülsz egygyé, akik nem tudnak írni és félnek gondolkodni. Mint a forrás, amit nem tisztítanak, s végül elapad. Odáig jut, hogy nem is emlékszik már rá, milyen volt, amikor másokat felüdített.

Centralizált tudásbázist mutat be gróf Esterházy Jánosról a csehországi Esterházy János Társulás az Emberi és Keresztény Értékekért

Esterházy János neve az utóbbi évtizedekben ivódott bele a köztudatba. Fontos, hogy mindig beszéljünk róla és minden rendelkezésünkre álló csatornát igénybe vegyünk annak érdekében, hogy több emberhez eljusson mondanivalónk, küldetésünk, valamint az értékek, amiket a Társulás képvisel.

A Facebook közösségi oldalon létrehozott profilunkkal építettük fel az online jelenlétünket. Követjük és kutatjuk azokat az információkat, amelyek segítenek minél jobban megismerni/megismertetni Esterházy János életét, hagyatékát mindenkivel, aki szeretné velünk együtt elősegíteni a boldoggá avatási, valamint rehabilitálási folyamatokat.

Az Esterházy Társulás Facebook oldala:

<https://www.facebook.com/EsterhazyJanosTarsulas>

Észrevettük, hogy nem található egy olyan adatbázis az interneten, ahol kiemelten foglalkoznának a különböző emlékhelyekkel. Olyan helyszínekre gondolunk, ahol valamilyen formában – szobor, mellszobor, emléktábla állításával tiszteletüket fejezték ki Felvidék mártírja előtt. **Elhatároztuk, hogy megkeressük az összes Esterházyhoz kapcsolódó emlékhelyet és**

rárakjuk egy térképre. Miért ne keressünk hozzá képanyagot, illetve ismertetőt is az egyes helyszínekről, hogy egy teljesebb képet kaphassunk? A kutatómunka az év elején beindult. A kutatás

eredményei és az eddig összegyűjtött dokumentumok, média anyagok már igényeltek egy központi rendszert, ahol rendezetten és átfogóan tudjuk prezentálni Isten szolgája, Esterházy János örökségét. Ezért úgy döntöttünk, hogy egy többnyelvű honlap formájában tesszük ezeket elérhetővé mindenki számára.

Az oldal hivatalos publikálásának időpontja: 2020. December 1.

A centralizált tudásbázisunk tiszteletadás jele is lesz egyben azoknak az emberek-

nek, közösségeknek, akik az emlékművek felállításait szorgalmazták. Hálás köszönettel tartozunk az összes közreműködő személynek, akik a különböző településekről készségesen rendelkezésre álltak és segítettek a kutatást információval, képanyaggal. Biztatunk mindenkit, hogy vegyék fel velünk a kapcsolatot, ha bármilyen módon szeretnék segíteni a kutatómunkánkat!

Kutatómunkát végezte (szerző): PhDr. Kláris Gyöngyi

Az Esterházy János Társulás elnökségi tagjai (nem a teljes létszámmal) balról jobbra: Ing. Balla Lajos, PhDr. Kláris Gyöngyi, MVDr. Mátis Károly (elnök), Ing. Mgr. Pálffy Zoltán

Aki emléksétákkal visz közel az imádság házához

Ha fontos az Imádság Háza, akkor azt féltjük, szeretjük, óvjuk, mondja Millisits Máté, Podmaniczky-díjas művészettörténész, új- és legújabbkori történeti muzeológus, aki népszerű városnéző túráival, emléksétáival minél több ember figyelmét igyekszik felhívni épített örökségünkre.

Egy önről szóló cikkben épületmisszionáriusnak nevezték, mivel szívügye az épületek, mindenekelőtt templomok, múltjának feltérképezése, védelme, a róluk szóló ismeretterjesztés. Ennek keretében városnéző túrákat, emléksétákat szervez, akár kerékpáron is. **Hogyan kell elképzelni egy-egy ilyen emléksétát?**

Az elmúlt évtizedekben lehetőségem nyílt rá, hogy a séták mellett különböző közlekedési eszközök (kerékpár, hajó) segítségével emlékutakat szervezzek. Minden ilyen alkalom célja, hogy minél több embert vonjon be az ismert, megszokott átadás mellett a közös emlékezésbe. Budapesten a Budapesti Városvédő Egyesület egy-egy szakmai csoportja rendezésében tartottunk többek között Hajós Alfréd-emléknapot, vagy Lechner Ödön-kerékpáros túrát.

Másképpen tekint egy közép-európai ember a templomra, mint egy nyu-

gat-európai? A különböző településtípuson élő emberekre is érvényes lehet ez?

A Közép-Európán belül is különböző településtípuson élő emberek másképpen viszonyulnak lelkükben egy-egy felekezet templomához. Nagyon más az érzelmi kötődése, egy kicsi faluban lakó földművesnek, egy kisváros gyári dolgozójának, és még inkább más egy fővárosban élő hivatalnoknak. Míg az első mindennap többször hallja a harangszót, addig a városi polgár csak akkor, ha ő meg közel él a templomhoz. Talán ez lehet az igazi hívó szó, közel lenni az Ige Házához, és így már az is mindegy, hogy Európa melyik részén élő keresztényről van szó, ha fontos az Imádság Háza, akkor azt féltjük, szeretjük, óvjuk!

Számos vándorkiállítást szervezett. Miért tartja fontosnak a református művelődéstörténet gyülekezeti közegeben való megismertetését?

A vándorkiállítások célja, hogy felhívja a magyar protestáns egyháztörténet értékeire, úgy hogy a látogató a tárlatokon bemutatott értékeket magáénak érezze.

Egy alkalommal a budapesti fasori református templomot nevezte az európai protestáns templomépítézet csúcának, úgy iparművészeti, mint művészettörténeti szempontból. Mely református istenházak kerülnének még a képzeletbeli dobogóra?

A fasori református templom mellett, a képzeletbeli dobogóra nem egy-egy épületet helyeznék, hanem építési életműveket, így a nagyváradi születésű Szeghalmy Bálint (1889-1963) szakrális munkásságát és Petz Samunak (1854-1922) a magyar protestáns templomépítézetet alaprajzaiban megújító Istenházait.

Mit érez a művészettörténész, amikor mostanság a hírekben lángoló templomokat lát vagy éppen feltűzött aktivisták által meggyalázott és ledöntött szobrokat?

Mély és őszinte szomorúságot, és tehetlenséget, hiszen mindez azt jelzi, ezeket az értéket nem lehet, nem tudtuk megvédeni. Egy határokon átívelő összefogás segíthetne.

A Pákh Imre magángyűjteményére alapuló Munkácsy Hatvanban című vándorkiállításon az ön tárlatvezetése a Munkácsy-jelenséget igyekszik megértetni a látogatóval. Ön szerint mi a festőgéniusz titka?

Munkácsy titka, hogy a művész úgy rejt el „többrétegű” szimbolikus utalásokat – különösen igaz ez a vallásos festményeire -, hogy ezeket „a lepel alatt lévő jeleket” csak azok értik, akik elég időt

szánnak a festő által megfestett jelképek értelmezésére.

Tárlatvezetése arra is felhívja a figyelmet, hogy Munkácsy a hírnevével többet tett Magyarországra imázsáért, mint amennyit más országok drága propagandával próbáltak elérni. Mondana erre példát?

Munkácsy egyik utolsó monumentális alkotása a Honfoglalás, amelyet 1890 első felében festett, ezt a grandiózus művét Franciországban kicsinyítve, papírnymatként ajándékdobozokra ráhelyezve terjesztették. Tehát a párizsi nagypolgárság a huszadik század hajnalán egymást úgy ajándékozta meg, hogy a csomagoláson Árpád vezért láthatták büszkén ülve fehér lován.

Fábián Tibor

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

Mária Magdaléna, Jézus és a titokzatos kő

Egy titokzatos kő, amelyet ott találtak, ahol Jézus útjai során többször tartózkodott, segít megérteni a Messiás korai követőinek hatását az első évszázad zsidóságára és a zsinagóga jövőjére.

Magdala, Mária Magdaléna születési helye, amint arról a zsidó és keresztyén források tudósítanak. Mária, héberül Mariam, zsidó nő volt, aki az evangéliumok szerint együtt vándorolt Jézus követőivel. Tizenkétszer említik az evangéliumok, többször, mint a tanítványok többségét, vagy más asszonyokat a családtagokon kívül. Tanúja volt az Úr megfeszítésének és az azt követő eseményeknek. A Magdalai toldalék név nagy valószínűséggel a helységnévre utal. Ha meg akarjuk érteni annak a kőnek a titkait, amelyet az ottani antik zsinagógában találtak, tudatosítanunk kell, hogy Jézus többször meglátogatta a várost. A helység a Genezáreti tó nyugati partján a halpiac központja volt, nem messze Kapernaumtól. Simon, a későbbi Péter rendszeresen Magdalában értékesítette az általa fogott halakat. Bizonyára megbeszéltek Máriával és más tanítványokkal a Jézussal kapcsolatos eseményeket. Magdalában volt a régió legszebb zsinagógája és Jézus működési területének központjában volt, amikor ő Galilea zsinagógaiban tanított és hirdette Isten országának evangéliumát. Elképzelhetjük a Messiást a zsinagógában amint a titokzatos Magdala-kő előtt áll, esetleg rátámaszkodik. Ez a kő „bimah”-ként szolgált, azaz olyan pulpitusként, amelyre a Tora tekercset helyezték felolvasáskor. De valóban csak egy

„bimah”-ról van szó, vagy van esetleg más jelentése is?

Az első évszázadban egy Galileában élő zsidó számára nagyon hosszú volt az út Jeruzsálemig. Az évenkénti zsidó ünnepi időszakban a hosszú gyalogút miatt voltak, akik a helyi zsinagógában ünnepeltek. Így élték át a szent templomi eseményeket. Milyenek látták a templom szerepét a korabeli zsidók? Úgy érzékelték Isten jelenlétét a zsinagógában, mint a jeruzsálemi templomban? A Magdala-kő azt sejteti, hogy itt egy korai zsidó irányzat formálódott, amelynek értelmezésében a zsinagóga, mint „kis templom” szerepel. A Magdalában élő hívek úgy gondolták, hogy a zsinagógái imádság, ígehallgatás ugyanolyan lelki élményt jelent, mint a templomi szertartás. Úgy értették a galileai zsidók, hogy a saját zsinagógájukban Isten ugyanúgy jelen van, mint a Templomban?

A Magdala-kő első oldalára a Menóra – kétágú gyertyatartó – van felvéve. Ez a legrégebbi nyilvános ábrázolása a második templom gyertyatartójának. A háromágú talpazat azt mutatja, hogy a művész szeme előtt valószínűleg a templomi

Menóra képe volt, mely nem nyolcágú talpazaton állt, bár a legtöbb alkotás ilyennek mutatja. A Magdala-kő díszes alapzatra van állítva, amely az áldozati oltárt jelképezi. A gyertyatartó mellett álló két korszó egyikében a tisztálkodáshoz használt víz, a másikkban a világitáshoz és a megkenetéshez használt szent olaj volt. Ha a rabbi e kő elé állt és a Menórára nézett, akkor déli irányba, Jeruzsálem irányába nézhetett. A kő oldalain árkádos oszlopsor látható egy további

belső árkádsorral. Ez egy háromdimenziós képet kívánt megjeleníteni, mintha az ember a szent templomba lépne. A jobb oldalon egy lámpa kifaragott képe látható, emlékeztetve a templom belsejét megvilágító olajlámpásra. A hatlevelű rosetta két oszlopon áll. Vezetőnk, Sharona Liman pálmáknak véli, amelyekkel a látogatókat üdvözölték. Mások úgy vélik, hogy a Szentek-Szentjének pálmakötegei, amelyekről Josephus Flavius is megemlékezett. Eszerint a rosetta a Szentek szentje előtti kárpitot szimbolizálja, amelyet Josephus szerint virágminták díszítettek. Érdekes, hogy még a második században is rosetták díszítették a zsidó sírköveket és mauzóleumokat. Ahogy a templomban a kárpiton keresztül lehet bemenni a Szentek szentjébe, úgy szintén kárpiton keresztül megyünk át a földi életből az Isten színe elé. A Magdala-kő csúcspontja a Szentek szentje. A levegőben lebegő kereket láthatunk lent háromszöggel. A kerek kocsira utalnak, amelyen Isten trónja van. A háromszög a tüzet jelképezi, amely a korai zsidó iratokban a

mennyország jelképe. Egy tüzes szekerről ír Ezékiel is, s ez a kép Isten jelenlétét szimbolizálja, aki a földi templomban és a mennyekben lakik. A templomnak az az élő és átfogó megjelenítése abban a galileai városban, amelyik Jézus működésének és első követőinek adott otthont sok kérdést vet fel. A zsidók Jézus tanítványaival együtt hittek Isten jelenvalóságában, amikor imára gyűltek össze? Ha igen, akkor a Magdala-kő egyedi betekintést nyújt számunkra abba, milyen hatásuk volt a tanítványoknak és magának Jézusnak a zsidók templomához kötődő kapcsolatára, amely templomot nem sokkal később leromboltak a rómaiak. Nem csak a próféták tapasztalták meg Isten jelenlétének általánosságát. Ez pedig egyenes vonalat jelent a hívek általános papi hivatásához, amely vonal egyben a zsidó és keresztény hit és történelem elválásának kezdete is.

David Lazarus, Israel Heute, ford. Csoma László

KERESSÜK MEG A BIBLIÁBAN!

1. „És monda Isten: VAGYOK AKI És monda: Így szólj az Izráel fiaihoz: A VAGYOK küldött engem ti hozzátok.“ (2Mózes 3:..)
2. „Mert a Isten meg nem hallgatja, a Mindenható arra tekint.“ (Jób 35:..)
3. „Áldott legyen az ő neve mindörökké, és teljék be dicsőségével az föld. Ámen! Ámen!“ (Zsoltárok 72:..)
4. „..... az Urat, amíg megtalálható, hívjátok őt , amíg közel van.“ (Ézsaiás 55:..)
5. „És azon a napon téged, azt mondja az Úr, és nem adatol emberek kezébe, akiktől félsz.“ (Jeremiás 39:..)
6. „Az igazi eljött volt már a világba, amely minden embert.“ (János ev. 1:..)
7. „Tudja az Isten fogva minden ő cselekedeteit.“ (Apostolok Cselekedetei 15:..)
8. „Mert, ha amiket , azokat ismét fölépítem, teszem bűnössé.“ (Galatához 2:..)
9. „Mert szinte , ha ti erősek vagytok az Úrban.“ (1Thesszalónika 3:..)
10. „Igyekezzünk tehát abba a nyugalomba, hogy valaki a ugyanazon példájába ne essék.“ (Zsidókhoz 4:..)

A Károli Gáspár fordítású Szent Biblia alapján összeállította: **Györky Szilvia**, Alsómhályi. Megfejtéseiket **2021. február 15-ig** lehet beküldeni Szerkesztőségünk címére: postai úton - **Református Újság Szerkesztősége, Hlavná 216., 076 74 Drahnov**, vagy e-mail-ben a **refujsag.csoma@gmail.com** címre.

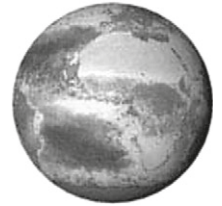
Felhívjuk a megfejtést beküldők kedves figyelmét, hogy a megfejtés és nevük beküldésével egyúttal hozzájárulnak az adataik (név és lakhely) megjelentetéséhez a Református Újságban!

POZSONYI E.M.: Mackó Zsuzsanna - **Dolná Streda**; Családi Irén, Beke Sarolta - **Nagymegyér**; özv. Demény Lajosné, Szalay Ferencné - **Fél**; özv. Sándor Józsefné, özv. Szloboda Anna - **Réte**; **KOMÁROMI E.M.:** Szigeti Zsuzsanna - **Bátorkeszi**; Császár Vilma - **Deáki**; Farkas Irma - **Negyed**; Bajcsi Márta - **Komárom**; Kacz Mária, Baranyai Margit, Pinke Júlia - **Marcelháza**; Fülöp Gulyás Erzsébet - **Párkány**; Németh Irén, Tóth Irma - **Kamocsa**; **BARSI E.M.:** Császár Viola - **Töhöl**; Németh Sándorné - **Nyírágó**; Kakas Sádor - **Nagysalló**; özv. Földi Jenőné - **Érsekkéty**; Palásti Aranka - **Léva**; Klincsek Ferencné - **Kőhidgyarmat**; özv. Bertók Istvánné - **Barsvárad**; **GÓMÖRI E.M.:** Csank Szerénke, Tóth Katalin - **Nagybalog**; Jakab Edit - **Jéne**; Faragó Irén - **Harmac**; Schiller Mária - **Tornalja**; **ABAÚJ-TORNAI E.M.:** özv. Gálffy Gusztávné, özv. Pataky Bertalanné - **Migléc**; Szabó Gyuláné - **Lucska**; özv. Végvári Zoltánné - **Perény**; Hurák Éva - **Szalóc**; özv. Kövesdi Jánosné - **Reste**; Csáji István - **Nagyida**; Komjáty Istvánné, Kerekes Béláné, Nagy Sándor - **Felsőlánc**; Matesz Viktória, Juhász Zsuzsanna, Juhász András, Dringus Júlia - **Csécs**; Szaniszló Judit - **Szeszta**; Szanko Mónika - **Berzété**; özv. Sikur Béniné - **Körös**; özv. Kovács Zoltánné - **Rozsnyó**; **ZEMPLÉNI E.M.:** özv. Szabó Ferencné - **Pólyán**; Csernyánszky Erzsébet - **Imreg**; Rigó Katalin, Egri Klára - **Örös**; Rácz Erzsébet, Mladanec Irén, Kiss Magdaléna - **Bodrogszerdahely**; Máté Etela - **Kiskövesd**; Bók Zoltánné - **Királyhelme**; Rácz Júlia - **Kisgéres**; Czető Pál - **Bély**; Gónczy Júlia - **Bacska**; Kiss Erzsébet - **Nagykövesd**; özv. Oláh Istvánné - **Hardicsa**; Kendi Zsuzsanna - **Zétény**; **UNGI E.M.:** özv. Molnár Sándorné - **Kisráska**; Dupály Csilla, Stépan Mária - **Abara**; özv. Ladányi Lászlóné - **Deregnő**;

JUTALMAZOTTAK: özv. Szloboda Anna - Réte; Bajcsi Márta - Komárom; Németh Sándorné - Nyírágó; Csank Szerénke - Nagybalog; Szaniszló Judit - Szeszta; Máté Etela - Kiskövesd; özv. Molnár Sándorné - Kisráska

VILÁGOLDAL

Hitről hívóknak

**Nincs világjárvány okozta szünet a vallásüldözésben
„Megideologizált” vírusok**

Írta: Dr. Békefy Lajos

A nemzetközi vallásszabadság előmozdítására szolgáló, gyakorlatilag harmadik éve megrendezésre kerülő konferencia, a *Ministerial to Advance Freedom of Religion or Belief* a múlt héten rendezte meg először az Egyesült Államokon kívül, Lengyelország fővárosában a tanácskozási. Ennek kifejezett célja az volt, hogy felmérje a koronavírus-járvány közepette a vallás és a hit szabadságát biztosítani hivatott intézkedések világhelyzetét.

Az amerikai külügyminisztérium által 2018-ban indított, miniszteri szintű szervezet a világ vezető diplomatáit gyűjti össze, s így törekszik a vallásszabadság kérdését továbbra is a nemzetközi külpolitika fókuszában tartani. Munkájában kezdetektől részt vesz Magyarország is, *Szijjártó Péter* külügyminiszter, valamint *Azbej Trisztán* államtitkár is volt résztvevője az üléseknek.

Napjaink kemény valósága, hogy a világ népességének 80 százaléka olyan országban él, ahol korlátozzák a vallásszabadságot. A járvány pedig csak fokozta az üldözést. „A rosszindulatú szereplők megpróbálták a COVID-19-et felhasználni a vallásszabadság korlátozására” – mondta *Sam Brownback*, a nemzetközi vallásszabadságért felelős amerikai nagykövet.

„A vallásszabadság bővítésének és a vallási kisebbségek védelmének szükségessége globális prioritássá vált” – tette hozzá.

Az új típusú koronavírus okozta vallásjogi helyzet került a középpontba a kétnapos konferencián, amelynek a lengyel külügyminisztérium adott otthont.

Márciusban megkezdődött a lopakodó vallásellenesség – megideologizált vírusok

Gayle Manchin, az Egyesült Államok Nemzetközi Vallásszabadsági Bizottságának (USCIRF) elnöke szerint a vallás korlátozása már idén márciusban megkezdődött. Erre számos példát hozott fel. Például Srí Lankán a hatóságok figyelmen kívül hagyták a hamvasztás elleni muszlim vallási érveket. Dél-Koreában a kormány a Shincheonji Jézus Egyház szekta ellen lépett fel, miután az – úgymond – a nemzeti szintű pandémia kitörésének központjává vált. Iránban, annak ellenére, hogy a foglyokat széles körben engedték szabadon a járvány miatt, köztük néhány keresztyént is, a szúfi muszlim foglyokat kórházakba helyezték, a többieket nem.

Pakisztánban a COVID-19-et vallásilag megideologizálták, a szunnita muszlim többségű országban a muszlim kisebbségről

„síta vírus” néven nevezték el a pusztító kórokozót, s a hinduk és a keresztyének hátrányos megkülönböztetésben részesültek a segélyek, olykor a gyógyszerek, illetve az orvosi ellátás elosztásában.

„Néhány ország csak akkor fog cselekedni, némiképpen visszafogni magát, ha néven nevezik őket és leleplezzük mesterkedéseiket” – mondta *David Harris*, az Amerikai Zsidó Bizottság ügyvezető igazgatója.

Csak összefogással lehet csökkenteni a gyűlöletet

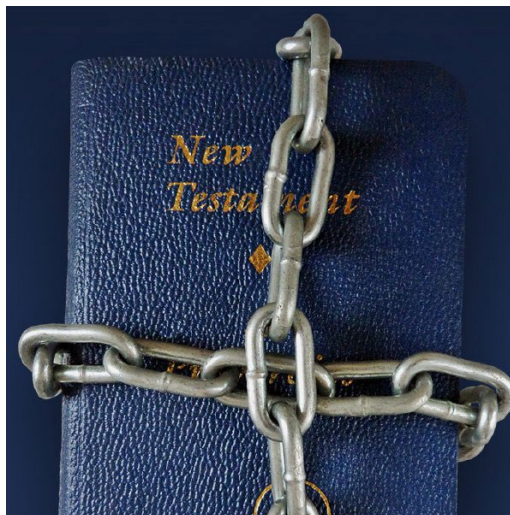
A megkönnyebbülés, a gyógyulás a gyűlölet tekintetében is nemzetközi választ igényel – mondta *Ahmed Shaheed*, az ENSZ vallásszabadsággal foglalkozó különleges előadója. A koronavírussal kapcsolatos három nyilatkozata közül az egyik az antiszemita összeesküvés-elméletek megugrására hívta fel a figyelmet. Emlékeztette a jelenlévőket az Emberi jogok egyetemes nyilatkozatára, valamint a Polgári és politikai jogok nemzetközi egyezségokmányára. Ezek a lehető legnagyobb mértékben megkövetelik az együttműködést és a kommunikációt. „Vészhelyzetben, mint a világjárvány, a hit nyilvános

megnyilvánulásának a lehető legkevesebb korlátozást sem szabadna elszenvednie, és nem szabad a pandémia címén vallási diszkriminációt, korlátozásokat bevezetni” – mondta Shaheed.

Az Egyesült Államokban ellentmondásos a helyzet

A minap közzétett 2020-as *Becket-index* szerint, ami a vallásszabadságról szól, a „hit emberei” viszonylag kiegyenlített véleménykülönbséget mutatnak arról a kérdéstről, hogy az amerikai kormány tisztességesen bánik-e a vallási közösségekkel és a keresztyén gyülekezetekkel. A megkérdezettek közül egyharmada válaszolt igennel, egyharmada pedig nemmel (egyenként 34%). A republikánusok a nem (29% vs. 43%), a demokraták pedig az igen (45% vs. 22%) felé hajlottak.

A megkérdezettek háromnegyede szerint a vallás fontos a társadalmi stabilitás szempontjából (78%). Ötből egy válaszó nagyobb prioritást tulajdonított az imaházak, templomok újbóli megnyitásának, mint a vállalkozásoknak. Az ehhez hasonló statisztikák jól mutatják a vallásszabadság nemzetközi kérdéseire történő odafigyelést a közvéleményben is. *Brownback* megjegyezte, hogy nagyköveti tisztségének újbóli engedélyezését és kibővítését *Barack Obama* elnök törvénybe foglalta, és a házelnök, *Nancy Pelosi* részt vett a második miniszteri ülésen, amit ez a szervezet tartott.

A lengyelországi összejövetel további hangsúlyai

A fontos kérdések között szerepelt a vallásszabadság és a biztonság kapcsolata. A szakértők olyan statisztikákat említettek, amelyek pozitív ok-okozati összefüggést mutatnak. Azaz: ahol nagyobb a vallásszabadság, ott nagyobb a biztonság, a közbiztonság is. Ahol a vallási tevékenység korlátozására került sor, ott a tekintélyelvű irányítás elbizonytalanította a lakosságot és olykor heves tiltakozásokhoz vezetett.

Brownback bejelentette, hogy az amerikai kormány nagyobb hangsúlyt fektet a vallási kisebbségek elnyomására irányuló technikák és modern megfigyelőtechnológiák ellenőrzésére, például Kínában és a muszlim ujjur közösséggel szemben alkalmazott diszkrimináció esetében. „Ha a kínaiak nem állnának háborúban a hittel, akkor elégedettebb állampolgáraik lennének” – mondta.

Nemzetközi Vallásszabadság Szövetség – vallásszabadság-kerekasztalok

A miniszterek és vezető diplomaták ezen szerveződésének a kezdete óta eltelt három évben Brownback több biztató jelet látott. Így például közbenjárásukra Szudán hatályon kívül helyezte az istenkáromlásról szóló törvényt. A vallási helyeket államilag, biztonsági erőkkel védik a Krím-félszigeten és a grúziai konfliktusövezetekben – mondta. Felszólítja Azerbajdzsánt, hogy ugyanezt tegye Hegyi-Karabahban is.

A 2019. évi ülésen indított *Nemzetközi Vallásszabadság Szövetség* (International Religious Freedom Alliance) pedig már 32 országban működik. Ennek is volt már idén kihelyezett ülése Varsóban.

A szerveződésnek tagja egyebek között Magyarország, Szlovákia, Szlovénia, Ausztria, Horvátország és Ukrajna is. Tavaly Brownback felkérte a különböző országokat, rendezzenek regionális vallásszabadság-kerekasztalokat, s azóta harmincat tartottak meg. Érdekesség, hogy Szudán a múlt hónapban tartotta első hivatalos kerekasztalát.

A Kárpát-medence Reformátussága

Elhunyt Szűcs Ferenc professzor

Életének 79. évében, ma hajnalban, Teremtő ura hazahívta Szűcs Ferenc református lelkészt, professzor emeritust, a Károli Gáspár Református Egyetem korábbi rektorát.

Szűcs Ferenc 1942-ban született Őrszentmiklóson (a mai Őrbottyánban), középiskolai tanulmányait Vácon végezte el, majd a Budapesti Református Theológiai Akadémián tanult 1960 és 1965 között, a második lelkészképzés vizsgát kitűnő eredménnyel teljesítette 1966-ban.

Fóton segédlelkészként, Érdligeten és Pomázon helyettes lelkészként szolgált évekig, majd 1974-től több mint egy évtizeden át a Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség megválasztott lelképásztora volt. Ezzel párhuzamosan öt éven át volt a budapesti református teológusok spirituálisja, 1980-tól megbízott előadóként tanított a teológián, 1986 óta vezette a Rendszeres Teológiai Tanszéket, 1986 és 1988 között dékán is volt, 2004-ben pedig rektorhelyettese, majd 2008-ig rektora lett a Károli Gáspár Református Egyetemen.

1985-ben szerzett teológiai doktorátust „Az imago Dei értelmezése a Barth-i és a Barth utáni teológiában címmel”. 1999-ben kapott egyetemi tanári kinevezést. Ösztöndíjas volt az Edinburgh-i Egyetem teológiai fakultásán, a Princeton Theological Seminary-ben, kutatott a Berni Egyetemen. Számos külföldi intézmény vendégprofesszora volt, itthon református lelképásztorok generációit tanította rendszeres teológiára.

A jó tanító módszerével nem vizsgáztatni akarta hallgatóit, hanem orientálni, elirányítani művekhez, megfontolásokhoz, és ezzel a mindenkori teológiai gondolkodás, habitus világába vezette be őket – méltatta őt egykori tanítványa, Bogárdi Szabó István püspök 2016-os könyve bemutatóján.

Tizenkét éven át volt a Dunamelléki Református Egyházkerület katechetikai előadója, hosszú időn keresztül a Doktorok Kollégiumának előbb főtájkára, alelnöke, majd elnöke. 1992 és

'96 között, valamint 2003-tól kezdődő ciklusban a Zsinat Tanulmányi és Teológiai Bizottságát vezette. Bábáskodott a Budapesti Református Egyetemi Gyülekezet létrejötténél és ott volt a balatonszárszói református értelmiségi konferenciák újraindításánál is a

'90-es években, valamint rendszeres előadója volt a Téma Egyesület tanulmányi napjainak. Előbb a Károli Hittudományi Karának, majd az egész egyetem Doktori Tanácsát vezette, aktívan kivette a részét a Generális Konvent Liturgiai Bizottságában, majd az énekeskönyv előkészítésével is megbízott Liturgiai és Himnológiai Bizottság munkájából.

Szakértőként a rendszerváltás után segítette a tankönyvkiadást, az ezredfordulón pedig az etika tantárgy bevezetését. Kurátora volt a Protestáns Missziói és Tanulmányi Intézetnek, valamint vezetőségi tagja az International Reformed Theological Institute-nek. Dogmatikai, etikai témájú tankönyvei, tanulmány- és igehirdetéseket mellett rengeteg tanulmánya jelent meg magyar és idegen nyelvű szakfolyóiratokban, kiadványokban, írásai megjelentek a *Confessióban* és a *Reformátusok Lapjában*, amelynek teológiai konzultánsa is volt.

A hit nem valamiféle misztikus, megfoghatatlan dolog, hanem élő, személyes kapcsolat, amelyből imádság, imádat, kérés és bizalom fakad – vallotta életében, és a 2017 adventjén nekünk adott interjújában.

Munkásságát Károli Gáspár-díjjal ismerték el 2001-ben, 2003-ban a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet honoris causa doktori címmel tüntette ki.

Csendes karácsonyvárás

Lukács 2:25-32

Kedves Olvasóink! Advent van. Elkezdődött az egyházi új év, várjuk a karácsonyt. Az év egyik legszebb időszaka ez, annak ellenére, hogy ilyenkor a legnagyobb a sötétség körülöttünk. Hamar sötétedik, kevés a napfény, de belül, a lelkünkben valahogy mégis ilyenkor a legnagyobb a világosság, a melegség. Valahogy könnyebben megértünk másokat, valahogy közelebb érezzük magunkhoz az embereket. Különleges időszak a karácsonyvárásnak és magának az ünnepnek az időszaka. Most pedig még inkább! Hiszen komoly korlátozások között éljük az életünket. Sok dolgot nem tehetünk meg, ami egy évvel ez előtt teljesen természetes volt. Zárva vannak az iskolák – bár lehet, hogy mire ez a néhány sor megjelenik, már újra megnyílnak az iskolakapuk – nem mozgathatunk szabadon a határokon, étterembe, kávézóba sem mehetünk, és még sorolhatnám a korábban teljesen természetes dolgok hiányát. Valószínűleg a családi összejövetelek sem lesznek olyanok, mint egy évvel ez előtt, ha lesznek egyáltalán. Tehát egy felettébb különös karácsonynak nézünk elébe. De azért azt nem szabad elfelejtenünk, hogy az ünnep így is ünnep marad! Az advent

így is advent marad. Meg kell találnunk a mostani helyzetben azt, ami jó és hasznos lehet számunkra.

Tudjuk, hogy az Isten semmit sem ad véletlenül. Nem véletlen a ma kialakult helyzet sem. Az Úrnak valami szándéka van azzal, hogy a járvány miatt egy kicsit lelassult az életünk. Lehet az, hogy egy kicsit magunkba nézzünk. Hogy egy kicsit több idő jusson az Istennek az életünkben, már ha egyszer otthon kell ülnünk. Gondoljatok csak bele, mivel telik az emberek adventi időszaka általában? Ajándékok után szaladgálunk az üzletekben. Beszerezzük a szükséges, és kevésbé szükséges dolgokat. Shoppingolunk, ahogy azt ma divatos szóval mondanánk. Pedig az advent és a karácsony másról szól!

Az öreg Simeonról mondja a Szentírás, hogy kegyes ember volt, és várta Izráel vigasztalását. Hogyan és hol várakozott? A templomban, imádkozva. Istenhez fordulva. Mert tudta, hogy az Isten nem a túlszűfolt piactereken található meg, hanem mondjuk a templom csendességében. Az imádságban. Az az ember, akinek az Isten azt mondta, hogy nem hal meg addig, amíg nem látta meg az Isten szabadítását, várja, keresi az alkalmat, hogy találkozzon Vele.

Ezt a csendességet kell ma megkeresnünk, és megtalálnunk. Van rá lehetőség! Eddig is volt, de az üzletek és vásárok csábítása talán jobban vonzott bennünket, mint a templom csendje, vagy a magányos, őszinte imádság. De most kevesebbet megyünk boltba. Talán. Most nagyobb tér jut az imádságnak, Igeolvasásnak, Istennek. Esélyünk van arra, hogy megragadjuk az ünnep lényegét. Azt, hogy megjelent a világban az Isten vigasztalása! Az a Jézus Krisztus, aki elveszi a világ bűneit, aki Isten szeretetét hozta el közénk, aki az Ő nagy hatalmával jön segítségünkre, és akiben maradéktalanul megbízhatunk! Megláthatjuk, hogy a karácsony nem az ajándékokról szól, nem is a családi együttlétről csupán, hanem az Isten jelenlétéről az életünkben.

Van előttünk egy csendes advent. Egy viszonylag csendes négy hét, melynek során rátalálhatunk az igazi ünnep-

re. Arra, ami nem múlik el az ünnep napjainak elmúltával, hanem amit magunkkal viszünk a mindennapokba. Használjuk ki jól az előttünk álló lehetőséget!

Imádság: Minden Kegyelemnek Istenre! Hálásan köszönjük Neked az alkalmasokat, melyeket azért adsz nekünk, hogy közelebb kerülhessünk Hozzád. Köszönjük a csendesség lehetőségét. Kérünk add, hogy rátaláljunk az ünnep igazi csodájára, hogy Te magad jöttél közel az emberhez, hogy megváltsd az életünket. Ámen.

Aranymondás: Most bocsátod el, Uram, szolgádat beszéded szerint békeséggel, mert meglátta szemem üdvösségedet, amelyet elkészítettél minden nép szeme láttára, hogy megjelenjék világosságul a pogányoknak és dicsőségül népednek, Izraelnek. Lukács 2:29-32.

Kraus Viktor

BIBLIAOLVASÓ

vezérfonál

Január

1. P	Ámós 1	János 3,11-21
2. Sz	Ám 2	Jn 3,22-30
3. V	Ám 3	Jn 3,31-36
4. H	Ám 4	Jn 4,1-10
5. K	Ám 5	Jn 4,11-18
6. Sz	Ám 6	Jn 4,19-26
7. Cs	Ám 7	Jn 4,27-30
8. P	Ám 8	Jn 4,31-38
9. Sz	Ám 9	Jn 4,39-42
10. V	Abdiás	Jn 4,43-45
11. H	Mikeás 1	Jn 4,46-54
12. K	Mik 2	Jn 5,1-9
13. Sz	Mik 3	Jn 5,10-18
14. Cs	Mik 4	Jn 5,19-23
15. P	Mik 5	Jn 5,24-30
16. Sz	Mik 6	Jn 5,31-36
17. V	Mik 7,1-6	Jn 5,37-47
18. H	Mik 7,7-20	Jn 6,1-15
19. K	Habakuk 1	Jn 6,16-21
20. Sz	Hab 2	Jn 6,22-27
21. Cs	Hab 3	Jn 6,28-34
22. P	Zakariás 1	Jn 6,35-40
23. Sz	Zak 2	Jn 6,41-51
24. V	Zak 3	Jn 6,52-59
25. H	Zak 4	Jn 6,60-65
26. K	Zak 5	Jn 6,66-71
27. Sz	Zak 6	Jn 7,1-13
28. Cs	Zak 7	Jn 7,14-24
29. P	Zak 8	Jn 7,25-30
30. Sz	Zak 9	Jn 7,31-36
31. V	Zak 10	Jn 7,37-39

Református Újság

Gyülekezeti tájékoztató

Kiadja a Lónyay Gábor Polgári Társulás

Cím: Deregnő 216, 076 74 Deregnő

IČO/reg.szám: 31256732

Nyilvántartási szám: EV 5612/18

ISSN: 2585-8491

Megjelenik havonta.

Kereskedelmi forgalomba nem hozható.

Terjeszti a Deregnő-i Református

Keresztyén Gyülekezet

Szerkesztőség:

főszerkesztő: Csoma László,

szerkesztők: Csoma Annamária, Györky Szilvia,

Kraus Viktor, kárpát-medencei tudósítók:

Fábián Tibor, Szenn Péter

Szerkesztőség címe:

076 74 Draňov-Deregnő 216,

Tel.: 056/639 53 96, Mobil: 0908 035 094,

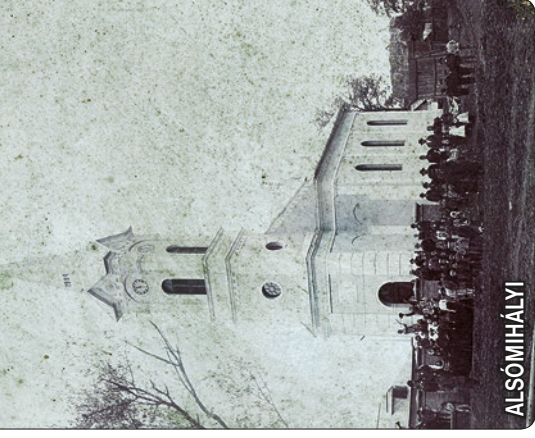
E-mail: ladislavcsoma@gmail.com

vagy csomalaszlo@centrum.sk

Nyomja: Marián Györky - MS PRINT

ABARA

ALSÓMIHÁLYI

UNGCSPELY

DEREGNYŐ

RIMASZÉCS

Augusztus

1	Cs	Tihamér, Annamária
2	P	Ottó
3	Sz	Kornél, Soma
4	V	Ulrik
5	H	Emese, Sarolta,
6	K	Csaba
7	Sz	Apollónia, Cirill
8	Cs	Ellák, Teréz
9	P	Lukrécia
10	Sz	Amália
11	V	Nóra, Lili
12	H	Izabella, Dalma
13	K	Jenő
14	Sz	Őrs, Stella
15	Cs	Henrik, Roland
16	P	Valter
17	Sz	Endre, Elek
18	V	Frigyes
19	H	Emília
20	K	Illés
21	Sz	Dániel, Daniella
22	Cs	Magdolna
23	P	Lenke
24	Sz	Kinga, Kincső
25	V	Kristóf, Jakab
26	H	Anna, Anikó
27	K	Olga, Liliána
28	Sz	Szabolcs, Ince
29	Cs	Márta, Flóra
30	P	Judit, Xénia
31	Sz	Oszkár

Szeptember

1	Sz	Egyed, Egon
2	Cs	Rebeka, Dorina
3	P	Hilda
4	Sz	Rozália
5	V	Viktor, Lőrinc
6	H	Zakariás
7	K	Regina
8	Sz	Mária, Adrienn
9	Cs	Ádám
10	P	Nikolett, Hunor
11	Sz	Teodóra
12	V	Mária, Guidó
13	H	Kornél, Ludovika
14	K	Szeréna, Roxána
15	Sz	Enikő, Melitta
16	Cs	Edit
17	P	Zsófia, Hajnalka
18	Sz	Diana
19	V	Vilhelmina, Vilma
20	H	Friderika
21	K	Máté, Mirella
22	Sz	Móric
23	Cs	Tekla
24	P	Gellért, Mercédesz
25	Sz	Eufrozina, Kendé,
		Kleofás
26	V	Jusztina
27	H	Adalbert
28	K	Vencel
29	Sz	Mihály
30	Cs	Jeromos

Október

1	P	Malvin
2	Sz	Petra
3	V	Helga
4	H	Ferenc
5	K	Aurél
6	Sz	Brúnó, Renáta
7	Cs	Amália
8	P	Koppány, Etelka
9	Sz	Dénes
10	V	Gedeon
11	H	Brigitta, Gitta
12	K	Miksa
13	Sz	Kálmán, Edé
14	Cs	Helén
15	P	Teréz
16	Sz	Gál
17	V	Hedvig
18	H	Lukács
19	K	Nándor
20	Sz	Vendel
21	Cs	Orsolya
22	P	Előd
23	Sz	Magyar nemzeti ünnep
		Gyöngyi
24	V	Salamon
25	H	Blanka, Bianka
26	K	Dömötör
27	Sz	Szabina
28	Cs	Simon, Szimonetta
29	P	Nárcisz
30	Sz	Alfonz
31	V	Reformáció ünnepe,
		Farkas

November

1	H	Marianna
2	K	Achilles
3	Sz	Győző
4	Cs	Károly
5	P	Imre
6	Sz	Lénárd
7	V	Rezső
8	H	Zsombor
9	K	Tivadar
10	Sz	Réka
11	Cs	Márton
12	P	Jónás, Renátó
13	Sz	Szilvia
14	V	Aliz, Klementina
15	H	Albert, Lipót
16	K	Ödön
17	Sz	Hortenzia, Gergő
18	Cs	Jenő
19	P	Erzsébet
20	Sz	Jolán
21	V	Olivér
22	H	Cecília
23	K	Kelemen, Klementina
24	Sz	Emma
25	Cs	Katalin
26	P	Virág
27	Sz	Virgil
28	K	Kamilla
29	Sz	Tamás, Tamara
30	Cs	Dávid
31	P	Szilveszter

December

1	Sz	Elza
2	Cs	Melinda, Aurélia, Vivien
3	P	Ferenc, Olívia,
4	Sz	Borbála, Barbara
5	V	Vilma, Advent II.
6	H	Miklós
7	K	Ambrus
8	Sz	Mária
9	Cs	Natália
10	P	Judit
11	Sz	Árpád
12	V	Gabriella, Advent III.
13	H	Luca, Otília
14	K	Szilárdka
15	Sz	Valér
16	Cs	Etelka, Aletta
17	P	Lázár, Olimpia
18	Sz	Augusta
19	V	Viola, Advent IV.
20	H	Teofil
21	K	Tamás
22	Sz	Zénó
23	Cs	Viktória
24	P	Ádám, Éva
25	Sz	Karácsony I., Eugénia
26	V	Karácsony II., István
27	H	János
28	K	Kamilla
29	Sz	Tamás, Tamara
30	Cs	Dávid
31	P	Szilveszter

100 évvel ezelőtt - életképek - Deregnyő - Ungcsepely - Iske

Ungcsepelyi parókia kertje

Az Iskei régi parókia

